

Jazyk, společenství a etnický konflikt

- vztah etnikum – jazyk je pohyblivý (př. Irů, irština symbolický záležitost)
- vztah jazyk a dialekt

Jazyk je takový dialekt, který má armádu a (válečné) loďstvo...“

- historické podmínky podstatné
 - př. makedonština – Jugoslávie x makedonština – Bulharsko samostatný stát – jazykový vývoj x zaražení jazykového vývoje z politických důvodů => makedonština pouze dialekt bulharštiny
 - př. rusínština – uznaná za samostatný jazyk – ve Vojvodině oficiálně považována za dialekt ukrajinštiny

Jazyk, společenství a etnický konflikt

➤ asimilace / mísení kultur => asimilace / mísení jazyků

typy: úplná asimilace

ztráta faktického významu jazyka

vznik pidžinů / kreolských jazyků

=> smíšeniny: hinglish (hindština/angličtina), spanglish (španělština/angličtina), portuňol, brasileiro (portugalština/španělština)

⇒ bilingnost => etnicky smíšené prostředí / prostředí rodin různých jazyků rodičů, prarodičů

⇒ „switch-coding“ – tolerované x zakázané, sankcionizované

Jazyk, společenství a etnický konflikt

Je nutné zastavit, zpomalit jazykovou asimilaci?

- ti, kteří považují etnické vědomí za zpozdilé => podpora asimilace
- ti, kteří si uvědomují podmínky, za kterých se utváří plnohodnotná kultura => jazyk jako nutná podmínka, rychlá asimilace => zánik kultury nebo dominance jedné kultury

Vysoká míra sebevražednosti u mladých Sámů / Laponců – život mimo očekávání tradicionalistů i mimo očekávání modernistů (splynutí s Nory).

„Každá kultura se rozvíjí díky vzájemným výměnám s jinými kulturami. Musí však klást určitý odpor, jinak by záhy neměla nic specifického, co by mohla směřovat...“

Claude Levi-Strauss

Jazyk, společenství a etnický konflikt

Odlíšná pojetí světa relativizovaná jazykem

1) relativismus Sapir-Whorfova teorie

- mluvit určitým jazykem znamená osvojovat si určitou podobu světa
- jednotlivé „podoby světa“ => vzájemná odlišnost

Whorf:

„...ne všichni pozorovatelé dospívají na základě týchž fyzikálních fyzikálních podkladů k témuž obrazu světa...“

př. hopijština x angličtina

apačtina x angličtina

Jazyk, společenství a etnický konflikt

2) Jazyk nestrukturuje podobu světa zcela – možnost komunikace

Donald Davidson: jazyk jako zdroj komunikace a přenášení sociálně.-pragmatických kódů

-- jestliže komunikujeme dostatečně dlouho, dochází ke sladění našeho vidění světa

podstatný není jazyk jako kód, ale pragmatická složka – jazyk jako schopnost kooperace => jednotlivá pojetí světa se přibližují

Jazyk jako otevřená pragmatická struktura: komunikace

primary theory + passing theory => porozumění zcela novému